

ΚΘ΄ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΟΜΗΡΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

(ΙΘΑΚΗ, 28-08-2015 έως 30-08-2015)

Πραγματοποιήθηκε και εφέτος, παρά τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες και την προεκλογική περίοδο, στην πατρίδα του Οδυσσέα, την όμορφη και *αμφιάλον* ομηρική Ιθάκη, το ΚΘ΄ Σεμινάριο Ομηρικής Φιλολογίας, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα «Ο φυσικός κόσμος στα ομηρικά έπη. Ζωικός κόσμος, φυτικός κόσμος, φυσικά φαινόμενα», σε κοινή συνεργασία και συνδιοργάνωση του Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών – με εμπνευστή και πρώτο Πρόεδρο τον αείμνηστο Ι.Θ. Κακριδή¹ (1990-1992) – νυν Πρόεδρος ο Καθηγητής του Πανεπιστημίου Πατρών Μενέλαος Χριστόπουλος – Γενική Γραμματέας η Μάχη Παΐζη – Αποστολοπούλου - , της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων (Πρόεδρος Αναστάσιος Στέφος – Γενική Γραμματέας Γεωργία Χαριτίδου) και του Δήμου Ιθάκης (Δήμαρχος Ιθακησίων² ο Διονύσιος Στανίτσας).

Σκοπός του Σεμιναρίου, που έχει προσλάβει θεσμικό χαρακτήρα και διεξάγεται με τη συμβολή της ΠΕΦ, από το 1996³, και το έχουν παρακολουθήσει, ως τώρα, εκατοντάδες φιλόλογοι, πλήρως ικανοποιημένοι από τις ομορφιές του νησιού και την συνύπαρξή τους με τον *πολύτροπον* Οδυσσέα, - που η μορφή του άσκησε επίδραση στην παγκόσμια πνευματική δημιουργία -, είναι να προωθήσει συστηματικά την έρευνα για τα προβλήματα της διδασκαλίας της ομηρικής ποίησης· επιπρόσθετα, να βοηθήσει τους φιλόλογους καθηγητές της Β/θμιας Εκπαίδευσης να γνωρίσουν καλύτερα την τέχνη του ποιητή και να εμβαθύνουν περισσότερο στη μελέτη των ομηρικών επών από τα σημαντικότερα έργα της αρχαίας, αλλά και της παγκόσμιας λογοτεχνικής παραγωγής, που διδάσκονται, έστω και αποσπασματικά, με συνεχείς αναπροσαρμογές, στο Γυμνάσιο, προσφέροντας έτσι την ευκαιρία να

συναντώνται, στην Ιθάκη, κάθε χρόνο, στα τέλη Αυγούστου και να συνομιλούν φιλόλογοι Γυμνασίων και Λυκείων και Σχολικοί Σύμβουλοι από διαφορετικούς εκπαιδευτικούς και γεωγραφικούς χώρους, οι οποίοι ορίζονται εκάστοτε από την Οργανωτική Επιτροπή.

Ο θεσμός αυτός των Σεμιναρίων διευρύνεται σχεδόν κάθε τρία χρόνια με την οργάνωση *Διεθνούς Συνεδρίου*, με αυστηρά επιστημονικό χαρακτήρα, με εισηγητές διακεκριμένους ομηριστές, Έλληνες και ξένους· έτσι, το 2013 πραγματοποιήθηκε από το *Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών* το IB' Διεθνές Συνέδριο για την Οδύσσεια, με θέμα: *Έγκλημα και τιμωρία στην ομηρική και την αρχαϊκή ποίηση*.

Στα ομηρικά σεμινάρια εισηγητές είναι καθηγητές της Κλασικής Φιλολογίας των Φιλοσοφικών Σχολών των Πανεπιστημίων όλης της χώρας, Σχολικοί Σύμβουλοι, αρχαιολόγοι, ερευνητές και καθηγητές Β/θμιας Εκπ/σης.

Εισηγήσεις στο εφетινό διήμερο Σεμινάριο, που διεξήχθη στην Αίθουσα Συνεδρίων και Κινηματογράφου του *Μορφωτικού Κέντρου Ιθάκης*, έγιναν από τις πανεπιστημιακές καθηγήτριες: Αριάδνη – Γκάρτζιου – Τάττη, Αθηνά Μάζου, Φλώρα Μανακίδου, τους/τις Σχολικούς/ές Συμβούλους: Αγάθη Γεωργιάδου, Μανώλη Στεργιούλη, Αναστάσιο Στέφο και τους/τις καθηγητές/τριες Β/θμιας Εκπ/σης: Κώστα Αντύπα, Χριστίνα Γκορτσά, Ελευθερία Ιωαννίδου, Γεώργιο Κράια, Ελένη Λιόλιου, Αθηνά Μαλαπάνη, Βασιλική Μανδηλά, Ασπασία Μάρδα, Αντώνη Μιχαηλίδη, Ανδρέα Μοράτο, Λάμπρο Πόλκα, Παναγιώτη Σταματόπουλο, Στεργιανή Τζιρβίτση.

Στις τέσσερις συνεδρίες προήδρυσαν οι: Μενέλαος Χριστόπουλος, Αγάθη Γεωργιάδου, Φλώρα Μανακίδου, Αριάδνη Γκάρτζιου, Μανώλης Στεργιούλης, Αναστάσιος Στέφος.

Στο πλαίσιο του Σεμιναρίου πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ιθάκης και εκδρομή στη Βόρεια Ιθάκη, με τους αρχαιολογικούς χώρους του νησιού (Αλαλκομενές, Σταυρός, Πηλικάτα κ.ά.) την έκθεση *Φως στην Ομηρική Ιθάκη*⁴ του Ιθακήσιου συγγραφέα Δημήτρη Ι. Παΐζη – Δανιά, που έφυγε πρόσφατα από τη ζωή, και το γραφικό, παραθαλάσσιο χωριό Φρίκες (πιθανόν το ομηρικό Ρεΐθρον).

Πολλές από τις εισηγήσεις των Σεμιναρίων έχουν δημοσιευθεί, περιστασιακά, ατομικά και συλλογικά, σε τεύχη της ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗΣ⁵, στον τριακοστό τόμο των Σεμιναρίων με τίτλο *Ομηρική Φιλολογία* και στο περιοδικό *ΚΥΜΟΘΟΗ*⁶, του Συνδέσμου Φιλολόγων Κεφαλονιάς – Ιθάκης.

Η ΠΕΦ ευχαριστεί τους συναδέλφους – εισηγητές που ανταποκρίθηκαν πρόθυμα στην πρόσκληση της Οργανωτικής Επιτροπής να συμμετάσχουν με εισήγηση στο Σεμινάριο, προσφέροντας έτσι, με την επιστημονική τους κατάθεση και τους προβληματισμούς τους, που αφορούν και τη διδασκαλία και τη διδακτική των ομηρικών επών.

Η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων υπόσχεται ότι θα συνεχίσει⁷, όσο μπορεί, μαζί με τους εταίρους του *Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών*, να φροντίζει για την απρόσκοπτη προσέλευση, όπως και παλαιότερα, και την ενεργό συμμετοχή των συναδέλφων, που διδάσκουν στη Β/θμια Εκπ/ση, ώστε να υπηρετούνται οι επιστημονικοί και διδακτικοί στόχοι του σεμιναρίου, για να παραμείνει η ομηρική κληρονομιά παιδαγωγός και πολύτιμο κτήμα *έξ άει* των νέων ανθρώπων.

Αναστάσιος Στέφος

Πρόεδρος Π.Ε.Φ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ομηρική Βιβλιοθήκη Κακριδή, δωρεά του Φάνη Ι. Κακριδή, υπάρχει στη Βιβλιοθήκη του Κέντρου Οδυσσειακών Σπουδών. Στην πόλη μία οδός φέρει το όνομα του Ι.Θ. Κακριδή. Συνεχιστές του Ι.Θ. Κακριδή οι πανεπιστημιακοί Μιχάλης Σακελλαρίου (1912-2014), Φάνης Κακριδής και Δημήτρης Μαρωνίτης.
2. Προηγούμενοι Δήμαρχοι οι: Σπύρος Αρσένης, Τηλέμαχος Καραβίας, Γεώργιος Βασιλόπουλος, Ιωάννης Κασσιανός, Νίκη Κασσιανού.
3. Επί προεδρίας Αγγελικής Στασινοπούλου – Σκιαδά και, στη συνέχεια, Χριστίνας Βέικου και Αναστασίου Στέφου. Προηγουμένως, την ευθύνη είχε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Σύμβουλοι: Ηλίας Σπυρόπουλος, Φανούριος Βώρος)
4. Η έκθεση τελεί υπό την αιγίδα του Κοινοφελούς Ομίλου Σταυρού, του Συλλόγου Φιλομήρων Ιθάκης καθώς και των πολιτιστικών – τοπικών συλλόγων του νησιού. Βλ. βιβλιοπαρουσίαση από τον Αναστάσιο Στέφο της έκδοσης: Δημήτρης Ι. Παΐζης – Δανιάς, «Οι αρχαιολογικοί θησαυροί της Ιθάκης. Η ιστορική τους διαδρομή και η σημασία τους για την ταύτιση της σημερινής Ιθάκης με την Ομηρική», Αθήνα 2011 και Φιλολογική, 123 (2013), σ.σ. 84-85.
5. Τεύχη: 78, 95, 99, 115. Με απόφαση του Δ.Σ. εφεξής οι εισηγήσεις θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΠΕΦ.
6. Τεύχη 22-23. Θέμα του Σεμιναρίου ήταν *Η θάλασσα (ἄλς) στα ομηρικά έπη. Ενάλιες θεότητες*.
7. Το 2010, με ομόφωνη απόφαση του Επαρχιακού Συμβουλίου (Επαρχος: Αθανάσιος Λιβιτσάνης), απενεμήθη στην Π.Ε.Φ. το βραβείο «Οδυσσέως – Πηνελόπης», «για την ενεργό επί 15 χρόνια συμμετοχή της στην οργάνωση του Σεμιναρίου Ομηρικής

Φιλολογίας στην Ιθάκη, με στόχο την καλύτερη κατάρτιση των φιλόλογων καθηγητών Μέση Εκπ/σης της χώρας μας στα ομηρικά έπη». Βλ. Φιλολογική, (112/2010), σ.σ. 109-110.